

Vipuvoimaa EU:lta

RAKENNERAHASTOJEN UUTISKIRJE | 8/11 | 25.8.2011

Matkailun rakennerahastohankkeille tukea 151,2 miljoonaa euroa vuosina 2007–2010

Työ- ja elinkeinoministeriössä tehdyn selvityksen mukaan Suomessa on vuosina 2007–2010 myönnetty kaikkiaan 245,6 miljoonaa euroa julkista tukea yhteensä 2 482 matkailuhankkeelle (sis. 1 713 yritystukihanketta). Hankkeista valtaosa oli EU-osarahoitteisia. Suurin osa hankevetoisen matkailun kehittämisen julkisesta rahoituksesta muodostuu rakennerahastohankkeiden tuista. Erityisesti Euroopan aluekehitysrahasto on yhä merkittävämpi matkailuhankkeiden rahoittaja.

Rakennerahastoista osarahoitettuja hankkeita oli 26 % (540 kappaletta) kaikista matkailuhankkeista. Näille hankkeille osoitettu julkinen tuki muodosti kuitenkin yli 60 % kaikkien matkailuhankkeiden julkisesta rahoituksesta. Kysymys oli siis julkisen tuen määrällä mitattuna keskimääräistä suuremmista hankkeista. Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) rahoitettuja matkailuhankkeita tuettiin 141,3 miljoonalla eurolla, Euroopan sosiaalirahaston (ESR) hankkeita 9,9 miljoonalla eurolla. Verrattuna edelliseen EU-kauteen EAKR-tukien osuus matkailuhankkeiden rahoituksesta on lisääntynyt, ESR-rahoituksen puolestaan vähentynyt.

Puolet rakennerahastojen matkailun tuista Pohjois-Suomeen

Kaikista EAKR- ja ESR-osarahoitettujen matkailuhankkeiden tuista reilu puolet myönnettiin Pohjois-Suomessa: Lapissa (43 milj.

euroa) ja Pohjois-Pohjanmaalla (36 milj. euroa). Kymmenisen miljoonaa euroa matkailun kehittämiseen osoitettiin myös Etelä-Savossa, Kaakkois-Suomessa, Pohjois-Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa. Muilla alueilla matkailuun panostettiin julkisia rakennerahastovaroja miljoonasta neljään miljoonaan euroa. Noin kymmenellä miljoonalla eurolla tuettiin myös alueiden välisiä matkailuhankkeita.

EAKR-varoja alueilla oli käytössä enemmän kuin ESR-varoja. Eri alueilla käytettävissä olevan rahoituksen määrä myös vaihtelee, kun toimenpiteitä suunnataan rakennerahastostrategian mukaisesti erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomeen, harvaan asutuille alueille sekä Etelä- ja Länsi-Suomen haasteellisille alueille. Suhteessa kaikkiin alueella myönnettyihin tukiin Lappi on panostanut selvästi eniten – lähes viidesosan myöntämisestä tuista – matkailun kehittämiseen. Keskimäärin alueilla matkailuun oli suunnattu 6,5 % myönnettyistä tuista. Keskimääräis-

tä enemmän matkailua oli tuettu Lapin lisäksi Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Kaakkois-Suomessa.

JATKUU >>>

SISÄLTÖ:

- 3 EAKR rahoittaa myös uusiutuvaa energiaa
- 4 Tonavan alueelle EU-strategia
- 5 Baltic Sea Region Setting the Sails Conference Turku 5.–6.10
- 6 ILMANKOS
- 7 JEP
- 8 Vakuuta tai kuole – Ajatuksia hankeviestinnästä
- 10 Flat rate -kustannusmalli käytössä EURA 2007 -järjestelmässä
- 10 Ajankohtaista lyhyesti

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Artikkelisarja jatkuu s. 8–9

VAIKUTTAVA
JA LAADUKAS
HANKETYÖ

JATKUU >>>

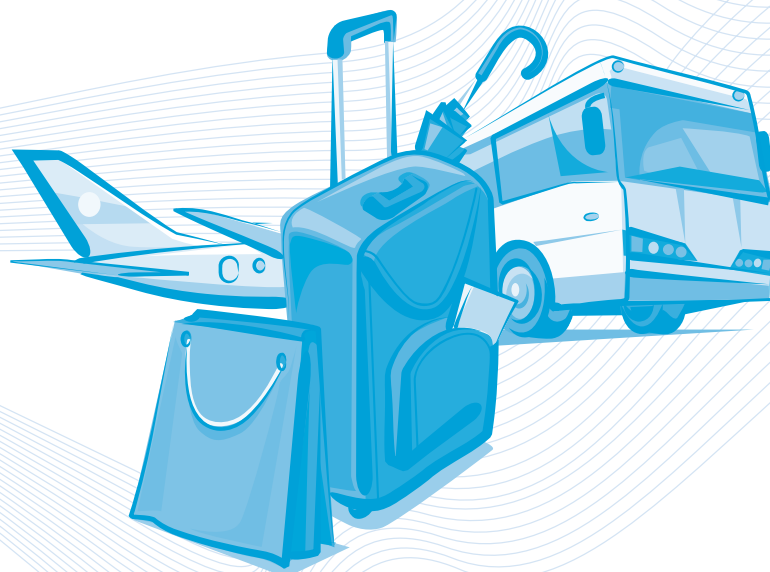
Lähempi tarkastelu viranomaisittain kuitenkin osoittaa, että esimerkiksi EAKR-tukia on myönnetty suhteellisesti eniten Uudenmaan ELY-keskuksessa, jossa jopa 58,9 % kaikista myönnetyistä tuista osoitettiin matkailuun.

Suurin osa rakennerahasto-varoista matkailua tukevien palveluiden ja infrastruktuurin kehittämiseen

EAKR-varoista julkista rahoitusta on myönnetty sisällöltään monenlaisiin matkailuhankkeisiin. Noin 60 % julkisesta EAKR-rahoituksesta käytettiin matkailua tukevien palveluiden ja infrastruktuurin kehittämiseen: kulttuuri- ja liikunta-kohteisiin sekä tapahtumiin, liikennesektorin hankkeisiin sekä luontokohteisiin ja reitistöihin. Yritystukia oli noin 16 % EAKR-tuista. Suoranaisiin matkailuhankkeisiin, matkailun operatiiviseen toimintaan, suunnattiin yhteensä noin neljäsosa EAKR-tuista. Edelliseen EU-ohjelmakauteen verrattuna painopiste on selvästi siirtynyt matkailun operatiivisen toiminnan tukemisesta enemmän matkailua tukevien hankkeiden rahoittamiseen. Tukea on lisätty eniten kulttuuri- ja liikunta-kohteiden sekä tapahtumien osalta. ESR-tuista valtaosa myönnettiin koulutushankkeisiin sekä suunnittele-, tutkimus- ja verkostoitumishankkeisiin.

Toimenpidesuosituksia matkailuhankkeiden rahoitukseen

Julkista rahoitusta on haluttu ja tulisi jatkossakin kohdentaa enemmän laajoihin alueiden välisiin ja valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin. EAKR- ja ESR-hankkeiden koko oli julkisen tuen määrällä mitattuna keskimäärin 280 000 euroa, ja kasvu verrattuna edelliseen EU-ohjelmakauteen oli tapahtunut 122 %. ELY-alueiden välisiä hankkeita EAKR- ja ESR-hankkeista oli 26, joista kahta rahoitettiin ESR-ohjelman valtakunnallisesta osiosta.

Yritystukien osalta painopistettä tulisi siirtää investointien rahoittamisesta kehittämishankkeiden tukemiseen. Kehittämistukia yritykset voisivat hyödyntää muun muassa matkailupalvelujen sisältöjen kehittämisessä, osaamisen vahvistamisessa ja sesonkien pidentämisessä. EAKR-toimenpideohjelmien rakennerahastovaroin tuetuista matkailun yritystukihankkeista 80 % oli investointihankkeita, loput 20 % oli kehittämishankkeita sekä hankkeita, jotka sisältävät sekä investointeja että kehittämistä.

Toimialarajat ylittäviä yhteistyöhankkeita, kuten rakennerahastovaroin rahoitettuja matkailua tukevien palveluiden ja infrastruktuurin kehittämishankkeita, on hyvä tukea edelleen. Tällaiset hankkeet edistävät alueellista yhteistyötä ja palvelevat myös paikallisväestöä. Erityistä huomiota tulisi kuitenkin kiinnittää parempaan yhteissuunnitteluun matkailu- ja muiden toimijoiden välillä, jotta matkailullinen näkökulma tulisi selkeästi osaksi kehittämistoimenpiteitä jo suunnitteluvaiheessa.

EU-hankkeiden rahoituspäätösten tekemisen tueksi tarvitaan entistä pitkäjänteisempiä kehittämisuunnitelmia ja ohjelmakausien rajat ylittävien tavoitteiden asettamista. Siten rahoitusta voidaan myöntää hankkeille tasaisemmin vuosittain ja uusi ohjelmakausi saadaan ripeämmin käyntiin.

Kaikkiaan matkailuelinkeinon merkitys Suomessa tulisi tunnustaa nykyistä selkeämmin niin alueellisella kuin valtakunnallisellakin tasolla. Matkailu on voimakkaasti työllistävä palveluala, jolla on potentiaalia kasvaa elinkeinona. Tehokkainta olisi lisätä ulkomailta Suomeen suuntautuvaa matkailua, mikä tuo vientituloja. Aluekehityksen näkökulmasta matkailu on merkittävä elinkeino, sillä monet tärkeät vapaa-ajan matkailukeskitymät sijaitsevat kasvukeskusten ulkopuolella.

Teksti: **SINI PIETILÄINEN**

Kuva: **SHUTTERSTOCK**

Lisätietoja:

Julkinen tuki matkailuhankkeisiin Suomessa vuosina 2007–2010. TEM raportteja 20/2011. Saatavilla internetistä www.tem.fi/julkaisut

EAKR rahoittaa myös uusiutuvaa energiaa

Työ- ja elinkeinoministeriössä on selvitetty rakennerahastojen tuloksia EURA 2000 -järjestelmään vietyjen projektien loppuraporttien perusteella. Kesään 2011 mennessä loppuraportti oli valmistunut n. 500 EAKR-hankkeesta. Loppuraportit antavat monipuolista tietoa hankkeiden todellisista tuloksista, ja tässä kirjoituksessa on yksi poiminta aineistosta.

Uusiutuvaa energiaa edistäviä hankkeita on ollut 500 hankkeen joukossa 16 kappaletta. Kaikkiaan näihin on käytetty rahaa yli 3,6 miljoonaa euroa. Lähes kaikki ovat olleet bioenergiaan liittyviä hankkeita.

On huomattava, että pidempikestoista hankkeista ei saada vielä tietoa, sillä ne jättävät loppuraporttinsa vasta myöhemmin hankkeen päätyttyä. Tähän mennessä päättyneistä hankkeista suurin osa (9 kpl) on ollut esiselvityksiä tai suunnitelmia myöhempien hankkeiden pohjaksi. Niinpä näiden käyttämä rahamäärä on pienempi (keskimäärin 150 000 euroa) kuin varsinaisten toteutushankkeiden (keskimäärin yli 300 000 euroa). Toteutushankkeiden suhteellinen osuus todennäköisesti kasvaa rakennerahastokauden loppua kohti.

Bioenergiahankkeista tyypillisiä ovat kaatopaikkakaasujen ja puhdistamolietteen hyväksikäyttöä koskevat. Nämä kaikki ovat vielä suunnitelmavaiheen projekteja. Bioenergiaan on laskettu myös energiapuun hyväksikäyttö, esimerkiksi metsäkonesimulaattorin hankinta. Tällä simulaattorilla koulutetaan metsäkoneen kuljettajia energiapuun korjaamiseen. Lisäksi on jo toteutettu energia-pellettien valmistus- ja polttolaitos sekä biohakkeen valmistuslaitteisto. Yksi hanke on keskittynyt biopoltosta syntyvän tuhkan hyötykäyttöön.

Bioenergian lisäksi on tutkittu maalämmön hyväksikäyttöä ja vesistö-pohjista saatavaa lämpöä. Nämä energiamuodot ovat lisääntyneet nopeasti viime vuosina, ja uudenlaisia ja yhä tehokkaampia käyttötapoja etsitään myös EAKR-rahoituksen avulla.

Toisen tyyppinen hanke on esimerkiksi Joensuussa toiminut Itä-Suomen bioenergiaohjelman käynnistämiseen tähdännyt projekti. Siinä on alettu luoda verkostoa, jossa on mukana yrityksiä, oppilaitoksia ja muita toimijoita. Yhtenä osana on kansainvälinen yhteistyö, jota on tehty mm. Kanadan, Espanjan ja Meksikon kanssa. Alan koulutusta on järjestetty Espanjassa yhdessä paikallisen energiayhdistyksen kanssa. Suomessa yrityksiä valmennetaan bioenergian vientiin, markkinointiin ja kansainvälistymiseen.

Kouvolassa on toteutettu lähes 500 000 euron projekti, jossa on tutkittu aurinkoenergiaa, tuulienergiaa ja bioenergiaa. Mielenkiintoista on hankkeen yhteistyö Kiinan kanssa. Sinne suunnataan markkinointia, ja yksi yhteisyritys on jo perustettu sekä useita yhteistyöhankkeita on käynnistetty. Kiinalaisten yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa on selvitetty erilaisia liiketoimintamahdollisuuksia.

Varojen käyttö tämän tapaisiin hankkeisiin on energiapolitiisesti varsin perusteltua. Ohjelmakauden päätyttyä saadaan kokonaiskuva siitä, mitä on saatu aikaan. Kun nyt käynnissä olevat hankkeet ja mahdollisesti vielä käynnistyvät jättävät loppuraporttinsa, saadaan tietää, miten suureksi alussa mainittu 3,6 miljoonan euron summa kasvaa ja millaisia hankkeita on kaikkiaan toteutettu.

Teksti: **PENTTI JÄRVINEN**

Kuva: **SHUTTERSTOCK**

Tonavan alueelle EU-strategia

Eurooppa-neuvosto hyväksyi kokouksessaan 23.–24.6.2011 Tonavan aluetta koskevan strategian (EU Strategy for the Danube Region, EUSDR). EU:n toinen makroaluestrategia rakentuu pitkälti Itämeren alueen strategian valmisteluista saatuihin kokemuksiin ja toimintamalleihin. Siten on luonnollista, että korostetaan näiden strategioiden yhtymäkohtia ja mahdollisia synergioita.

Suomi on alusta lähtien tukenut Tonavan alueen strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman laatimista. Tavoitteena on Tonavan alueen yhtenäinen kehittäminen. Makroaluestrategioiden avulla voidaan identifioida alueellisia prioriteetteja ja tehostaa EU:n naapuri- ja muiden ohjelmien toimintaa alueella.

Tonavan alue on laaja: 8 EU-maata (Saksa, Itävalta, Unkari, Tšekki, Slovakia, Slovenia, Bulgaria ja Romania) ja 6 ulkopuolista naapurimaata (Kroatia, Serbia, Bosnia ja Herzegovina, Montenegro, Ukraina ja Moldova). Alueen asukasluku on 115 miljoonaa.

Tonavan strategiassa on alkuun onnistuttu identifioimaan yhteiset ongelmat. Ympäristöä uhkaavat veden saastuminen, tulvat ja ilmaston muutokset. Kansainväliset kuljetukset tarvitsevat rautatieyhteyksiä, mutta myös parempaa tie- ja vesikuljetusverkostoa. Energiayhteydet ovat puutteelliset. Alueen sosiaaliloudellinen kehitys on epätasainen. Opetus-, tutkimus- ja innovointijärjestelmiä ei ole koordinoitu. Lisäksi alueen turvallisuudessa on suuria ongelmia.

Tavoitteena on, että vuoteen 2020 mennessä kaikilla kansalaisilla olisi paremmat mahdollisuudet korkeampaan koulutukseen, työllisyyteen ja hyvinvointiin omalla kotialueellaan.

¹ Etenkin osavaltiot Baden-Württemberg ja Baijeri.

Toimintasuunnitelmaan on koottu hankkeita aikatauluineen, jolla Tonavalle pyritään

- rakentamaan tehokkaita multimodaaliterminalleja yhdistämään sisämaakuljetukset vesi-, rauta- ja tiekuljetusverkkoon vuoteen 2020 mennessä;
- toteuttamaan EU:n tulvadirektiivin mukaista tulvariskihallintoa vuoteen 2015 mennessä ja siten oleellisesti vähentämään tulvia vuoteen 2021 mennessä;
- vähentämään päästöjä siten, että Mustan meren ekosysteemit palautuvat vuoden 1960 tilanteeseen vuoteen 2020 mennessä;
- turvaamaan kaikille EU:n asukkaille nopeat internet-yhteydet vuoteen 2013 mennessä sekä
- nostamaan investoinnit tutkimus- ja kehittämishankkeisiin vastaamaan 3 % BKT:ta vuoteen 2020 mennessä.

Hankkeita vetävät Itämeristrategian tavoin koordinaattorit, esim. tutkimus, opetus ja ICT-hankkeita koordinoivat Slovakia ja Serbia. Ensimmäinen väliraportti annetaan neuvostolle joulukuussa 2012.

Tonavan alueelle ei ole tulossa uutta EU-rahoitusta, vaan strategialla halutaan parantaa jo käytettävissä olevien resurssien käyttöä. EU:n rakennerahastoissa on aluetta varten allokoitu 100 miljardia euroa vuosina 2007–13. Myös unioniin liittymisen valmistelu varten on runsaasti varoja. Lisäksi rajat ylittävät ja temaattiset ohjelmat sekä monet ENPI-ohjelmat rahoittavat Tonavan hankkeita. Yhteisrahoituksen kehittämisessä kansainväliset kehitysluottolaitokset ovatkin aloittaneet alueellista yhteistoimintaa.

Teksti: **BARBRO WIDING**

Baltic Sea Region

SETTING SAILS

for Co-Creative Multilevel Governance

5-6 October, 2011
Logomo, Turku
Finland

It's time to set sails and have a visionary look into the future. The Baltic Sea Region Setting Sails Conference will help us to navigate towards innovative and smart growth driven Europe 2020.

Themes:

- EU 2020 Strategy, main focus on smart and inclusive growth
- EU Strategy for the Baltic Sea Region
- Smart Specialisation Strategies as a key to multilevel governance
- partnerships, collaboration, creativeness and transnationality

Join our Open Space conference boosted by the top level keynote speakers, e.g. Professor Danuta Hübner/European Parliament, Dr Anneli Pauli/European Commission and Swedish trendspotter and futurologist Magnus Lindkvist. As a result of the two day collaboration, we'll create new ways to implement multilevel governance in the context of EU 2020 and the Baltic Sea Region Strategy.

The conference will bring together officials of European, national, regional and local administrations, experts from universities and research centres, representatives of the private and third sectors. The event provides you an opportunity to network with

decision makers and colleagues from all sectors and extend the transnational dimension of your work. BSR Setting Sails Conference is one of the Open Days 2011 Local Events.

STEP ON BOARD WITH YOUR IDEAS! JOIN US IN TURKU!

*Ministry of Education and Culture
Ministry of Employment and the Economy
Regional Council of Southwest Finland
City of Turku*

Participation in the conference is free of charge.

Registration and more information

Europe in my region
2011

Leverage from
the EU
2007-2013

European Union
European Regional Development Fund
European Social Fund

SADONKORJUU

ILMANKOS kookuttaa ajattelemaan ympäristöä Ilmastonsuojelusta yhteistä hupia

Miten jokainen voi arjessaan pienentää hiilijalanjälkeään ja hidastaa ilmastonmuutosta? Näihin kysymyksiin tarjoaa käytännönläheisiä neuvoja ILMANKOS-projekti. Se kannustaa ihmisiä toimimaan ympäristönsä hyväksi yhteisöllisesti.

ILMANKOS – Yhdessä toimien ilmaston puolesta perustettiin edistämään seitsemän Tampereen seudun kaupunginosan asukkaiden yhteisöllisyyttä ja kannustamaan heitä ilmastoystävällisiin valintoihin. Projekti etsii asukkaiden kanssa keinoja, joilla hiilijalanjälkeä voi pienentää ja jotka edistävät päästövähennysten toteutumista.

– Ideana on toteuttaa pieniä, konkreettisia askeleita kohti ilmastoystävällistä elintapaa. Ei siis heti tarvitse lähteä mullistamaan elämäänsä perinpohjaisesti, projektipäällikkö **Leena Karppi** tiivistää hankkeen ydinajatuksen.

Ilmastovastuullinen kokkaus kiinnostaa

Kohderyhmiksi valittiin kunkin alueen yhteisöt, kotitaloudet ja asukkaat. Yhtenä tavoitteena on integroida maahanmuuttajia paikallisiin yhteisöihin. Asukkaiden keskinäinen toiminta motivoi elämäntapamuutoksiin ja edistää asenteiden muuttumista.

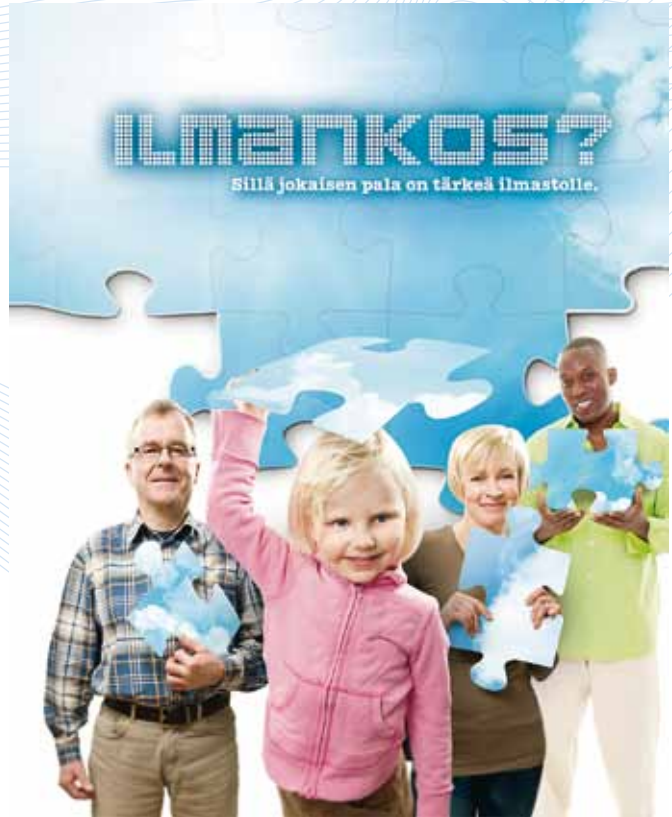
ILMANKOS on hivuttautunut asukkaiden pariin olemassa olevien verkostojen kautta. Ne voivat olla esimerkiksi omakoti- tai vanhempainyhdistyksiä, päiväkoteja tai kansalaisjärjestöjä. Konkreettisesti projekti on näkynyt tempauksina, kilpailuina ja yhteistyöprojekteina. Aihealueet vaihtelevat ruuasta liikkumiseen ja asumisesta jätteisiin.

– Olemme järjestäneet mm. ilmastovastuullisen ruuan kokkausiltoja, jotka ovat olleet täynnä. Olemme tehneet myös lähiseuturetkiä ja pitäneet asumisen energiatiltoja. Kokkouskursseilla on ollut ilahduttavasti mukana myös maahanmuuttajia.

Ilmastoperheet esimerkkinä elintottumusten muutoksessa

Päämääränä on juurruttaa opitut tottumukset pysyvästi asukkaiden elämään. Siksi ILMANKOS-toimijat ovat lanseeranneet kaksi toimintatapamallia: taloyhtiöt vähähiilisen elämäntavan edistäjinä ja ilmastoperheet.

– 35 perhettä on sitoutunut ohjelmaan. Heidän hiilijalanjälkensä mitataan ja suunnittelemme jatko-ohjelman heidän elintapojensa pohjalta, Karppi sanoo.

Projekti nivoutuu kansallisiin päästövähennystavoitteisiin, Tampereen seudun ilmastostrategiaan ja muihin seudullisiin ohjelmiin. Projekti toimii jatkona Tampereen kaupungin 2008–2009 toteuttamalle ILMANKOS-kampanjalle.

”Ideana on toteuttaa pieniä, konkreettisia askeleita kohti ilmastoystävällistä elintapaa.”

Tampereen seudun ILMANKOS-kehittämiprojekti

Ohjelma ja toimintalinja: EAKR, Länsi-Suomi, TL 4

Projektikoodi ja toteutusaika: A31067, syksy 2009–kesä 2012

Kokonaiskustannukset: 415 386 €.

Toteuttaja: Ekokumppanit Oy

Hallinnointi: Pirkanmaan liitto

Lisätietoja: Leena Karppi, leena.karppi(at)tampere.fi

www.ilmankos.fi

JEP Pedagoginen muutos – juonneopetuksen implementointi (ESR)

JEP-hankkeen lähtökohtana on ollut kehittää opetus-suunnitelmia osaamis pohjaisiksi ja paremmin työelämä-yhteyksiä ja muuta TKI-toimintaa (tutkimus-, kehitys- ja innovaatiot) tukevaksi ja tätä kautta rakentaa koulutustamme entistä paremmin työelämää palvelevaa osaamista tuottavaksi.

TÄMÄ LÄHTÖKOHTA tukee sekä EU:n laajuista että valtakunnallista kehityssuuntausta, joten se on Vaasan ammattikorkeakoulun ja alueellisen kehityksen sekä valtakunnallisen yhteistyön kannalta ollut erittäin onnistunut lähtökohta.

Ensisijaisena kohderyhmänä on Vaasan ammattikorkeakoulun opetushenkilöstö, välillisinä kohderyhminä muu henkilöstö sekä alueen muiden korkeakoulujen ja oppilaitosten henkilöstö.

Projektin päätavoite

JEP-hankkeen päätavoitteena on Juonne-OPSin jalkautus kaikille toimialoille ja TKI-toiminnan entistä vahvempi integrointi opetukseen.

- Laajat osaamisperustaiset kokonaisuudet, joiden toteutukset sopivissa osissa, siten että opintojen edistyminen mahdollistuu
- OPSien julkaisutavan ja kuvausten sisällön kehittäminen siten, että perustuvat osaamistavoitteisiin, vuositeemat.

Projektin toiminta ja innovatiivisuus

Sisäinen yhteistyö eri toimialojen, opetusalojen ja aineryhmien välillä on yhtenä edellytyksenä hankkeen päätavoitteiden toteutumiselle ja sen osalta mm. kielten ja ammattiaineiden integraatiossa ollaan jo pilotoitu uusia toimintamalleja mm. matkailun ja konetekniikan koulutusohjelmissa. JEP-hankkeen alkuvuoden seminaari järjestettiin 18.3.2010 kielten integraation teemasta (CLIL). Juonneopetussuunnitelma (JOPS) on jo käytössä kaikilla toimialoilla.

JEP-hankkeen tavoitteissa ei ollut suoraan uusia tuotteita tai palveluita, mutta hankkeen aikana tuotetaan malleja ja toimintaohjeita, joita voidaan hyödyntää alueellisesti ja kansallisesti. Uusien yhteistyörakenteiden osalta pyrkimyksenä on löytää Vaasan ammattikorkeakoulun kannalta toimivin työelämäyhteyden malli.

Hankkeen alkuvaiheessa tuotettiin kielten ja ammattiaineiden integraatiomalli, jota on työstetty opettajien toimesta vuoden 2009 aikana. Kielten ja ammattiaineiden integraatiomallia tullaan esittelemään mm. JEP-hankkeen julkaisussa. Mallia kehittäneet opettajat ovat myös esitelleet ko. mallia jo syksyn 2009 aikana eri yhteyksissä valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin.

Kuva: Shutterstock

”Lähtökohta tukee sekä EU:n laajuista että valtakunnallista kehityssuuntausta.”

JEP Pedagoginen muutos – juonneopetuksen implementointi

Ohjelma ja toimintalinja: ESR, TL3

Projektikoodi ja toteutusaika: S10351,
1.10.2008–30.9.2011

Kokonaiskustannukset: 302 280 €.

Toteuttaja: Oy Vaasan ammattikorkeakoulu
– Vasa yrkeshögskola Ab

Hallinnointi: Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lisätietoja: projektipäällikkö: Mira Pihlaja,
mira.pihlaja(at)puv.fi

www.puv.fi

VAIKUTTAVA
JA LAADUKAS
HANKETYÖ

Hanketyön viestintä

Jaana Valkokallio kirjoittaa hanketyön viestinnästä. Artikkelissa käsitellään sisäistä viestintää hankeorganisaatiossa, asiakkaiden ja kumppanien sitouttamista sekä median lähestymistä. Kirjoitus perustuu osittain rakennerahastoviestinnän verkoston työkokouksissa esitettyihin ajatuksiin.

Artikkeli on osa sarjaa, joka kertoo kokemuksista hanketyön vaikuttavuuden arvioimisessa, hyvien käytäntöjen etsimisessä ja levittämisessä sekä hankehallinnon laadun kehittämisessä. Artikkelisarja nostaa keskusteluun ohjelma- ja hanketyön tulosten ja hyvien ideoiden välittämisen keinoja ja itse hanketyövälineen parantamiseen liittyviä toimia.

Tavoitteena on saada eri tahojen asiantuntijat kertomaan jo toteutetuista ja pitkällä menossa olevista toimenpiteistä em. asioissa. Sarja on tarkoitettu ajatusten herättäjäksi ja arjen työn tukijaksi. Artikkelit ovat konkreettisia ja tiiviitä esityksiä. Toivon, että kiinnostuneet jatkavat keskustelua kirjoittajien kanssa ja hyvät ideat ja toimintatavat leviävät.

Toivon, että kokeneet hankeorganisaatiot jakavat osaamistaan. Artikkelisarjaan voi ehdottaa omaa tekstiään tai antaa vinkkejä kirjoittajista. Ehdotuksia voi toimittaa sähköpostilla minulle (jaana.valkokallio(at)tem.fi).

Teksti: **JAANA VALKOKALLIO**

Vakuuta tai kuole

– Ajatuksia hankeviestinnästä

NAAPURILLE ENSIN eli kuinka levittää ilosanomaa omassa organisaatiossasi

Yllättävää kyllä kollegalla naapurihuoneessa voi olla hanketyöstäsi varsin epäselvä kuva. Usein lähelle viestiminen unohtuu liian helposti. Edustatte kuitenkin samaa organisaatiota ja teillä on sekä yhteisiä että omia verkostojanne, joissa on hyvä pistää viestiä hankkeesta kiertämään. Keskustelemalla hiukan omasta erityisalastasi sivussa olevan kollegasi kanssa, voit saada uusia näkökulmia ja virikkeitä hanketyöhösi ja parhaimmassa tapauksessa innokkaan puolestapuhujan hankkeellesi.

Kirjoita itsellesi lyhyt 30 sekunnin esittely hankkeestasi. Tällainen ”hissipuhe” on hyvä olla harjoiteltuna kun pääset jonkun tärkeän henkilön lähelle ja haluat saada lisää tukea hankkeellesi. Pyri sinnikkäästi mukaan oman talon tärkeisiin prosesseihin ja rohkeasti esille.

VAKUUTA TAI KUOLE eli kuinka sitouttaa hankkeen asiakkaat ja kumppanit

Viestintä on perustavanlaatuista hanketyötäsi. Viestimällä eli konkreettisesti puhumalla hankkeen puolesta, kertomalla suunnitellusta työstä ja ideoimalla yhdessä kumppanien kanssa, hankkeen työhön sitoudutaan. Kunnan tuloksia saadaan aikaan vain, jos hankkeen kannalta tärkeät tahot ja ihmiset ovat aktiivisesti mukana.

Keskimmäärin on niin, että itse hanke eli toiminnan aikataulutettu ja resursoitu jakso ei ihmisiä kiinnosta. Se kiinnostaa mitä hankkeessa tehdään eli toiminnan sisältö.

Sinun on asettauduttava kuulijan eli tulevan kumppanin tai asiakkaan asemaan. Vaikka hankkeessa olisikin tärkeässä roolissa synnyttää toteuttajaorganisaatiota kehittävä malli tms., ei se sinällään tarkoita mukaan tuleville yritykselle tai osallistuvalla henkilölle mitään. Asiakkaille on kerrottava selväsanaisesti tarjottavista palveluista ja eduista, joita he osallistuessaan tulevat saamaan.

Jos hankkeen sisällön kannalta keskeiset kumppanit tai asiakkaat eivät tiedä hankkeen työstä, eivät he myöskään osallistu eikä hanke näin voi saavuttaa tavoitteitaan.

KETÄ KIINNOSTAA eli kuinka herättää median kiinnostus

Kun kerrot hanketyöstäsi toimittajalle muista, että on sinun velvollisuutesi perustella asiasi tärkeäksi ja kirjoittaa siitä ymmärrettävästi ja kiinnostavasti ja ajoittaa uutisesi oikein. Kerro asiasta, älä asian vierestä.

Hankejargoni ja hienolta kuulostavat sanat on unohdettava paitsi niissä harvoissa tapauksissa, joissa niillä on jotakin itseisarvoa sinänsä. Tiedotteen tulee olla sellainen, että siitä ymmärtää asian perussisällön yhdellä lukemisella.

Kiinnostavaa yleensä on asia, joka on läheinen eli tapahtuu omassa elinympäristössä. Kiinnostavaa on myös asian vaikutavuus ja laaja-alaisuus eli mitä laajemmalle asia vaikuttaa ja/tai mitä suurempaa määrää ihmisiä se koskee, sitä kiinnostavamasta asiasta on kyse.

Viestintää tulisi rakentaa tapahtumien ja merkkipaalujuen yhteyteen. Tällöin toimittajilla on todennäköisesti jo tietoa ja etukäteismielenkiintoa asian ympärillä.

Teksti: **JAANA VALKOKALLIO**, Kuvat: **SHUTTERSTOCK**

Kirjoittaja vastaa työ- ja elinkeinoministeriössä rakennerrahastoviestinnästä ja toimittaa tätä uutiskirjettä.

Hanketoimijoiden hyviä viestintäesimerkkejä voi lukea rakennerrahastoviestinnän arviointiraportista sivuilta 80–82 http://www.rakennerrahastot.fi/rakennerrahastot/tiedostot/viestinnaen_arviointi/Loppuraportti_rakennerrahastoviestinnn_arvioinnista_11022011.pdf

Perustietoa rakennerrahastohankkeiden viestintävaatimuksista ohjeineen löytyy osoitteesta http://www.rakennerrahastot.fi/rakennerrahastot/fi/o3_hakijalle/o6_viestinta_ja_graafinen_ohjeistus/index.jsp

Neuvoja aluekehittäjän viestintään saa Osaava aluekehittäjä -julkaisun sivuilta 34–43 http://www.tem.fi/files/29886/WEB_Alukehittaja_aukeamat.pdf

Flat rate -kustannusmalli käytössä EURA 2007 -järjestelmässä

Valtioneuvoston uusi asetus rakennerrahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta tuli voimaan 1.6.2011. Tuolloin mm. otettiin käyttöön prosenttiperusteinen kustannusmalli eli ns. flat rate -menettely, mikä tarkoittaa kiinteää prosenttiosuutta, jolla projektin välilliset kustannukset korvataan projektin henkilökustannuksista (EAKR 20 % ja ESR 17 %). Flat rate -menettely yksinkertaistaa ja nopeuttaa merkittävästi työtä erityisesti projektien maksatusvaiheessa, sillä prosenttimääräisenä

ilmoitettuja välillisiä kustannuksia ei tarvitse todentaa eikä tarkastaa.

EURA 2007 -järjestelmässä flat rate -kustannusmalli otettiin uusissa hakemuksissa ja projekti-päätöksissä käyttöön välittömästi tukikelpoisuusasetuksen tultua voimaan kesäkuun alussa. Myös maksatushakemusten ja -päätösten tekeminen flat rate -projekteille on ollut mahdollista 3.8.2011 alkaen.

Kun projektihakemuksen kustannusarvion taustalomakkeessa välillisten kustannusten ilmoitustavaksi on valittu flat rate -malli, laskee järjestelmä automaattisesti

välillisten kustannusten osuuden rahastokohtaisen prosentin mukaisesti. Vastaavalla tavalla myös maksatushakemuksissa järjestelmä laskee välilliset kustannukset automaattisesti. Järjestelmä myös ohjaa lomakkeiden sisältöä siten, ettei flat rate -projektille kuulumattomiin kustannuslajeihin voi vahingossakaan syöttää tietoja. Järjestelmän päivitetystä täyttö- ja käyttöohjeista löytyy lisätietoa flat rate -menettelystä.

Teksti: **KEIJO HÄMÄLÄINEN**

Open Days 2011 rekisteröityminen käynnissä

Euroopan komission ja alueiden komitean yhteinen suur tapahtuma Open Days järjestetään 10.–13.10.2011 Brysselissä. Tapahtuman teemana on Eurooppa 2020 -strategia, koheesiopolitiikan parempi toteutus ja maantieteelliset näkökulmat. Jopa kuutta tuhatta kävijää odotetaan keskustelemaan koheesiopolitiikan toteutuksesta ja tulevaisuudesta alueellisella, kansallisella ja eurooppalaisella tasolla. Viikon aikana Brysselissä järjestetään yli sata workshopia sekä lukuisia verkostoitumislaisuuksia sekä 250 paikallistapahtumaa eri puolilla Eurooppaa yhteistyössä eurooppalaisten aluetoimijoiden kanssa.

Open Daysin ohjelma on julkaistu heinäkuun alussa ja rekisteröityminen on mahdollista 28.9. saakka. Matka- ja majoitusvaraukset on syytä tehdä ajoissa suuren osallistujamäärän vuoksi.

Lisää tietoa Open Daysistä löydät täältä:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2011/index.cfm

EU arjessa matkustaa Ouluun

Suomen kaikissa maakunnissa vieraileva EU arjessa -kiertue pysähtyy seuraavan kerran Oulussa. Perjantaina 2.9.2011 europarlamentaarikot **Liisa Jaakonsaari** ja **Hannu Takkula** sekä useat muut saavat puheenvuoron, kun Oulussa kysytään: kuinka avoin Pohjois-Pohjanmaa on? EU arjessa tuo Oulun Päivien yhteyteen runsaasti EU-aiheista ohjelmaa: Oulun torilla voi tutustua EU-rahoitteisiin hankkeisiin, osallistua EU-aiheiseen tietovisaan ja seurata vauhdikasta lavaohjelmaa. Oulun kaupunginkirjastossa taas keskustellaan toimittaja ja kirjailija **Matti Röngän** johdolla monikulttuurisuudesta Pohjois-Pohjanmaalla. Päivän aikana järjestetään myös oppilaitosvierailuja, kulttuurikirjasto ja "Me oululaiset" -tapahtuma. Tutustu koko päivän ohjelmaan ja järjestäjiin osoitteessa www.euarjessa.fi!

Suomesta viisi ehdokasta mukaan RegioStars2012-kisaan

Euroopan komission aluepolitiikan pääosaston luotsaamassa RegioStars2012-kilpailussa etsitään hyviä rakennerahasto-hankkeita eri puolilta Eurooppaa. Kilpailukategoriat vuoden 2012 kisassa ovat Eurooppa 2020-strategian mukaiset älykäs kasvu (innovatiiviset projektit ja innovaatioita tukevat toimet), kestävä kasvu (mm. vihreä infrastruktuuri, kestävä aluekehitys) ja osallistava kasvu (demografiseen haasteeseen vastaaminen ja aktiivinen ikääntyminen) sekä CityStar-kategoria kaupunkiympäristöä kehittäville hankkeille. Viidennessä kilpailukategoriassa palkitaan hyviä käytäntöjä viestinnän ja tiedottamisen alalla.

Suomesta kisaan osallistuu viisi EAKR- ja ESR-rahoitteista hanketta. Älykkään kasvun kategoriassa kilpailee kaksi hanketta: **Suuntaamo** ja **Suupirssi**. Suuntaamo on Pirkanmaalla toimiva innovatiivinen ja interaktiivinen tiedon ja ideoiden ekosysteemi, jossa kansalaiset, tutkijat sekä yritykset työstävät uusia tuotteita ja palvelumalleja yhteistyössä. ESR-hanke Suupirssi pyrkii kehittämään oppimis- ja palvelutoimintamallin liikkuvaan suunhoitoyksikköön Pohjois-Savossa. Kestävän kasvun kategoriassa kilpaileva **Ekokompassi** on pk-yrityksille suunnattu ympäristöjärjestelmä, jossa yrityksen toimintaa arvioidaan ympäristöön liittyvien yleiskriteerien valossa.

Aktiivisesti ikääntyen Pirkanmaalla -hanke tuo ennaltaehkäisevää ja voimavaralähtöistä otetta vanhuspalveluihin. Hankkeessa hyödynnetään laajalti musiikkia ja kulttuuria ja uusinta tutkimustietoa vanhustyössä sekä pyritään houkuttelemaan uusia ammattilaisia vanhustyön piiriin. **VAMU**-hanke (Varhainen mukaantulo ikäihmisen arjessa) tukee ikääntyneiden mahdollisuuksia asua kotona mahdollisimman pitkään. Hankkeen avulla löydettyjä hyviä toimintamalleja voidaan soveltaa myös muihin asiakasryhmiin eri puolilla Suomea.

Kilpailun arviointiraati valitsee hakemusten joukosta jatkoon pääsevät hankkeet, joista parhaat palkitaan kesällä 2012 Regions for Economic Change -konferenssissa Brysselissä. Lisää tietoa kilpailun etenemisestä löydät syksyn aikana rakennerahastot.fi-sivustolta.

Kuva: Aki Vainio

Energistä syksyä rakennerahasto-asioiden parissa!

Seuraava uutiskirje ilmestyy 22.9.2011

Julkaisija: Työ- ja elinkeinoministeriö, alueiden kehittämissyksikkö, rakennerahastopolitiikkaryhmä
Toimitus: Jaana Valkokallio, jaana.valkokallio@tem.fi
Taitto: Viisikko-Communica VCA

